

विद्यार्थी भर्ना अभियानमा सबैले योगदान गरौं

➤ विद्यालयले आ-आफ्नो सेवा क्षेत्रभित्रका अभिभावकलाई टेलिफोन, इन्टरनेट, रेडियो, टेलिभिजन तथा सामाजिक सञ्जालबाट सूचना प्रवाह गर्ने,

➤ अभिभावकविहीन बालबालिकाको अध्ययनमा सहयोग गर्ने व्यक्ति तथा संस्थाको पहिचान र उचित सम्मान गर्ने,

➤ सामुदायिक सिकाइ केन्द्रहरूले विद्यालयबाहिर रहेका बालबालिकाको लगत संकलन गर्ने,

➤ सार्वजनिक जीवनका व्यक्तिहरूले विद्यालय उमेर समूहका, सीमानाकृत समूहका अपाङ्गता भएका बालबालिकाका लागि विद्यालय भर्नाको पहल गर्ने,

➤ स्थानीय तहले भर्ना अभियानको नेतृत्व गर्ने ।

सबै बालबालिकाको विद्यालयमा सहभागिता, गुणस्तरीय शिक्षा प्राप्तिको सुनिश्चितता ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

गोठालाबाट खुल्यो बालक हत्याको रहस्य

कोहलपुर माध्यमिक विद्यालय कोहलपुरमा कक्षा ३ मा अध्ययन गरिरहेका ९ वर्षीय कुशल बुढा वैशाख ८ गतेदेखि हराइरहेका थिए । ९ गते उनकी आमा यशोदा बुढाले छोरा हराएको भन्दै इलाका प्रहरी कार्यालय कोहलपुरमा निवेदन दिएकी थिइन् । उनको शव सोमबार दिउँसो बैजनाथ-४ स्थित नौलापुरमा गाडिएको अवस्थामा भेटिएको थियो । प्रहरीले आमा र सौतेनी बुवालाई पक्राउ गरेर अनुसन्धान अगाडि बढाएको छ ।

शुभाकर विश्वकर्मा
कोहलपुर (बाँके), १६ वैशाख

१५ वैशाखको मध्य दिउँसो बैजनाथ गाउँपालिका-४ नौलापुरका विक्रम थारू (५५) सधैं भैं बाख्रा चराउन निस्किए । थारू घरदेखि भण्डै चारसय मिटर परको खुला खेतमा पुगे, खेतसँगै रहेको कुलो नजिकै बाख्रा चरिरहेका थिए ।

थारू भने गर्मी छल्ल शितल भएको ठाउँतिर ओत लागे । थारू त्यहाँ बस्न मात्रै के खोजेका थिए, त्यो ठाउँ त गन्हाउन थाल्यो । एक्कासि उनको नजर पुग्यो, अघिल्लिर रहेको वस्तुतर्फ । अघि बढ्दा त्यो वस्तु त मानिसको खुट्टो पो रहेछ । अलि पर पुग्दा शव देखियो ।

बैजनाथ गाउँपालिका-४ का वडा सदस्य रामचन्द्र थारू विक्रमको भनाइ उद्धृत गर्दै भन्छन्, “पहिला त म धेरै आत्तिँ । डराउँदै गएर गाउँलेहरूलाई भनँ । पछि जनप्रतिनिधि र प्रहरीलाई खबर गरियो ।” घटना थाहा भएपछि मानिसहरू एकपछि अर्को गर्दै आउन र जम्मा हुन थाले । आफूपनि वडामा काम गरिरहेको बेला त्यस्तो कुरा सुनेपछि नौलापुरस्थित उक्त स्थानमा पुगेको उनले मिसन टुडेलाई बताए ।

लगत्तै इलाका प्रहरी कार्यालय कोहलपुरको टोली घटनास्थल पुग्यो । खोज्दै जाँदा कुलो नजिकै प्लाष्टिकले बेरिएको अवस्थामा शव भेटियो । शव पूर्णरूपमा गलेको थियो । हात-खुट्टाका पञ्जा छुट्टिएका थिए । शरीरको अंग बिग्रिएका थिए । कुकुरले शरीरका केही भाग लुब्रेर बाहिर ल्याएको देखियो । शव कुलो नजिकै गाडिएको अवस्थामा भेटिएको थियो ।

शव भेटिएको ठाउँ नजिकै वस्ती छैन । खेतीयोग्य खेत रहेका छन् । सिँचाइका लागि निर्माण गरिएको

कुलो छ । कुलो ३ फिट गहिरो छ । घटनास्थल नजिकै साइकल भेटिएको छ । सर्तसमेत पारालले छोपेको अवस्थामा भेटिएको छ । इलाका प्रहरी कार्यालय कोहलपुरका प्रहरी निरीक्षक रेशम पौडेलका अनुसार उक्त शव जानकारी घर भई कोहलपुर- ११ मा बस्दै आएका ८ वर्षीय कुशल बुढाको हो ।

प्रारम्भिक अनुसन्धानबाट बालकको हत्या भएको देखिएपछि सोही अनुसार अनुसन्धान अगाडि

बढाइएको इलाका प्रहरी कार्यालय कोहलपुरले जनाएको छ । अनुसन्धानको घेरामा आमा र सौतेनी बुवा

घटनास्थलमा खटिएको प्रहरीले अनुसन्धान टोलीले प्रारम्भिक अनुसन्धानमा नै हत्या गरेर बालकको शव गाडिएको हुनसक्ने बताएको छ । प्रहरीले घटनास्थल र शवको प्रकृति हेर्दा बालकको हत्या भएको निष्कर्ष निकालेको हो । बालकको शव प्लाष्टिकले बेरेर गाडिएकोले पुरै

गल्लुका साथै शरीर अंगभंग भएको प्रहरी निरीक्षक पौडेलले मिसन टुडेलाई जानकारी दिए ।

इलाका प्रहरी कार्यालय कोहलपुरका अनुसार उनी वैशाख ८ गते देखि हराइरहेका थिए । भेटिएको शवको प्रकृति हेर्दा एकसाता अघि नै हत्या भएको हुन सक्ने प्रहरीले अनुमान गरेको छ । ‘शव गाडिएको अवस्थामा भेटिएको स्थल वरपर मानिसहरूको वस्ती छैन । मानिसहरूले भोगचलन गरिरहेका खेत छन् । सँगै

सिँचाइको लागि प्रयोग भइरहेको कुलो छ । त्यही नजिकै सानो खाल्डो खनेर शव गाडेको थियो । बालकको हत्या भएको आंशका छ ।’, प्रहरी निरीक्षक पौडेलले भने ।

कुशल कोहलपुर-११ रहेको कोहलपुर माध्यमिक विद्यालयमा कक्षा ३ मा अध्ययन गरिरहेका थिए । मृत भेटिएका बालक कोहलपुर-११ कै पानी दयाइकी नजिकै भाडाको घरमा आमाबुवासँगै बस्दै आएका थिए । वैशाख ९ गते कुशलकी

आमा यशोदा बुढाले इलाका प्रहरी कार्यालय कोहलपुरमा छोरा हराएको भन्दै निवेदन दिएको थिइन् । प्रहरीका अनुसार घटनाको अनुसन्धानका लागि आमा बुढा र सौतेनी बुवा निरकनाथ योगीलाई नियन्त्रणमा लिएको छ । प्रारम्भिक अनुसन्धानबाट आमा र छोराको ठेगाना जानकारी रहेको खुलेको छ ।

पछिल्लो समय भने कोहलपुरमै बस्दै आएका थिए । मृतक बुढा, आमा यशोदा र सौतेनी बुवा योगी कोहलपुरमा भाडाको घरमा बस्दै आएको कोहलपुर प्रहरीले जानकारी दिएको छ । यशोदाको माइती घर कैलाली हो । मृतक कुशलका बुवाको ७ वर्षअघि मृत्यु भएको थियो । बुवाको मृत्यु हुँदा कुशल डेढ वर्षको मात्रै थिए । श्रीमान बितेको तीन वर्षपछि यशोदाले दैलेख घर भई हाल कोहलपुरमा बस्दै आएका योगीसँग दोस्रो विवाह गरेकी थिइन् । उनीहरूबाट बच्चा जन्मेको छैन । कुशल पनि उनीहरूसँगै बस्दै आएका थिए ।

प्रहरी निरीक्षक पौडेलका अनुसार यशोदा चिसापानीस्थित एक संस्था/कम्पनीमा सेक्युरिटी गार्डको रूपमा काम गर्छिन् । यशोदा आबद्ध सेक्युरिटी गार्डसम्बन्धी काम गर्ने कम्पनीका अनुसार उनी वैशाख ९ गतेदेखि रात्री सिफ्टमा ड्युटी गरिरहेको देखिएको प्रहरीले जनाएको छ । कम्पनीका प्रतिनिधिको भनाइ उद्धृत गर्दै कोहलपुर प्रहरी स्रोतले भन्यो, ‘उनले छोरा हराइरहेको बारेमा कुनैपनि कुरा सहकर्मीहरूसँग भनेकी थिइनन् । उनमा त्यस्तो दुलो बज्रपात परेको वा दुःखमा रहेको कुनैपनि कुरा देखिन्थेन । उनी नियमित ड्युटी गरिरहेकी थिइन् ।’

यशोदा त्यहाँ विगत ६-७ वर्षदेखि

कार्यरत रहेको खुलेको छ । योगीले भने मजदुरी गर्ने गरेको देखिएको छ । प्रहरी निरीक्षक पौडेलले योगी डिभोर्सो पुरुष रहेकोसमेत जानकारी दिए । उनी पहिलाको श्रीमतीसँग सम्बन्ध विच्छेद गरेर यशोदासँग विवाह गरेर सँगै बस्दै आएका थिए । ‘विद्यालयसँग बुभुढा उनी सरल र राम्रो विद्यार्थी थिए । उमेरले पनि सानै भएका कारण कसैसँग त्यस्तो रिसइबी भएको जस्तो देखिदैन । आमाबुबा पनि सामान्य नै भएकाले अरूले नै छोराको हत्या गर्न सक्ने अवस्था देखिँदैन । आमाबुवाको व्यवहार शंकास्पद देखिन्छ । हाम्रो शंकाको सुई उहाँहरूमाथि सोभिएको छ । दुवै जनालाई सोधपुछका लागि ल्याइएको छ । अनुसन्धानमै छौं । अहिले नै धेरै कुरा भन्न सकिँदैन । अनुसन्धानको क्रममा थप तथ्य खुल्ला ।’ मिसन टुडेसँग कुराकानी गर्दै प्रहरी निरीक्षक पौडेलले भने ।

उनीहरूविरुद्ध प्याद थप गरेर अनुसन्धान भइरहेको इलाका प्रहरी कार्यालय कोहलपुरले जनाएको छ ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय बाँकेका सूचना अधिकारी प्रहरी नायब उपरीक्षक (डीएसपी) दीपक पालतीका अनुसार बैजनाथ-४ नौलापुरमा ९ वर्षीय बालकको शव फेला परेको थियो । प्रहरीले आवश्यक प्रक्रिया पूरा गर्ने कम्पनीका अनुसार उनी वैशाख ९ गतेदेखि रात्री सिफ्टमा ड्युटी गरिरहेको देखिएको प्रहरीले जनाएको छ । कम्पनीका प्रतिनिधिको भनाइ उद्धृत गर्दै कोहलपुर प्रहरी स्रोतले भन्यो, ‘उनले छोरा हराइरहेको बारेमा कुनैपनि कुरा सहकर्मीहरूसँग भनेकी थिइनन् । उनमा त्यस्तो दुलो बज्रपात परेको वा दुःखमा रहेको कुनैपनि कुरा देखिन्थेन । उनी नियमित ड्युटी गरिरहेकी थिइन् ।’

यशोदा त्यहाँ विगत ६-७ वर्षदेखि

सुदूरपश्चिमका मुख्यमन्त्री भारत भ्रमणमा

मिसन संवाददाता
धनगढी, १६ वैशाख

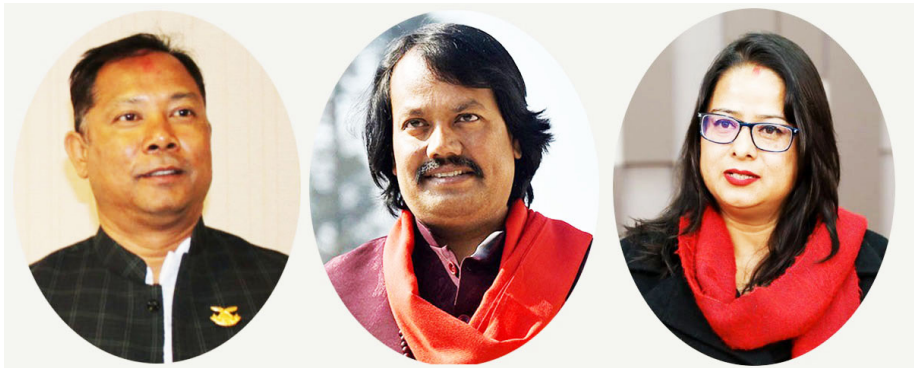
सुदूरपश्चिम प्रदेशका मुख्यमन्त्री भारत भ्रमणमा गएका छन् । भारत सरकारको औपचारिक निमन्त्रणामा दश सदस्यीय टोलीको नेतृत्व गर्दै मुख्यमन्त्री शाह भारत भ्रमणमा निस्किएका हुन् ।

उनी सातान्यापी वैदेशिक भ्रमणमा निस्किएका हुन् । भ्रमणको क्रममा टोलीले उत्तरप्रदेश र उत्तराखण्डका विभिन्न स्थानको पनि भ्रमण

गर्ने कार्यक्रम छ । भारतमा रहँदा भारतीय कृषि अनुसन्धान संस्थाको अवलोकन भ्रमण, अयोध्याको धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्रको भ्रमण, देहरादुनका कृषि क्षेत्रसहित पर्यटकीय क्षेत्रको भ्रमण, उत्तरखण्डका मुख्यमन्त्री र कृषि मन्त्रीसँग समेत भेटघाटको कार्यसूची रहेको प्रदेश सरकारले जनाएको छ ।

भारत भ्रमणका क्रममा उत्तराखण्डका मुख्यमन्त्री पुष्करसिंह धामी र उत्तर प्रदेशका मुख्यमन्त्री योगी आदित्यनाथ तथा बाँकी दोस्रो पृष्ठमा...

आज पार्टी एकता घोषणा गर्दै नाउपा-जनमत

मिसन संवाददाता
काठमाडौं, १६ वैशाख

तराई र मधेशकेन्द्रित दुई दल नागरिक उन्मुक्ति पार्टी र जनमत पार्टीबीच आज पार्टी एकता घोषणा हुँदैछ । बुधबार काठमाडौंको प्रज्ञा प्रतिष्ठानमा भव्य समारोहका बीच नाउपा-जनमत पार्टीबीच पार्टी एकता हुन लागेको हो ।

केही महिनादेखि पार्टी एकीकरण प्रक्रिया थालेका दुवै पार्टीका एकताका सम्पूर्ण प्रक्रिया टुंग्याएका हुन् । दुवै दलले एकतापछिको नाम, नेतृत्व, सचिवालय, केन्द्रीय समिति र राजनीतिक विचारधारामा समेत समझदारी जुटाइसकेका छन् ।

एकतापछि पार्टीको नाम

‘नागरिक जनमत पार्टी’ रहनेछ । चुनाव चिन्ह ढकिया रहनेछ । यो नागरिक उन्मुक्ति पार्टीको चुनाव चिन्ह थियो । सो पार्टीको पहिलो वरियतामा रेशमलाल चौधरी रहनेछन् ।

उनी पार्टीको संरक्षकको भूमिकामा हुनेछन् । उनको पद आलंकारिक हुनेछ । पार्टीको दोस्रो वरियताको नेताका रूपमा कार्यकारी अध्यक्षको रूपमा जनमत पार्टीका राष्ट्रिय अध्यक्ष सिके राउत र नागरिक उन्मुक्ति पार्टी अध्यक्ष रञ्जिता श्रेष्ठ एकतापछिको पार्टीमा तेस्रो वरियताको नेताका रूपमा सह-अध्यक्षको भूमिकामा रहनेछिन् ।

जनमत पार्टीका प्रवक्ता शरदसिंह यादवका अनुसार दुवै पार्टीबीच एकताका लागि

सम्पूर्ण प्रक्रिया टुंगिएको छ । सात सय केन्द्रीय समिति बनाउने दुवै पार्टीबीच औपचारिक सहमति भएको छ । तर, तत्काल पार्टीका पचास-पचास प्रतिशत नेता समेट्नेगरी ३५० सदस्यीय केन्द्रीय समिति बनाइनेछ । यस्तै २५ सदस्यीय सचिवालय र ५१ सदस्यीय कार्यसम्पादन वा कार्यकारिणी समिति बनाउने सहमति दुवै पार्टीले गरेका छन् ।

एकतापछि बन्ने नाजपाले आफ्नो राजनीतिक कार्यदिशा सामुदायिक समाजवाद किटान गरेको छ । पार्टीको एकता महाधिवेशन विसं २०८५ मा गर्ने सहमति गरिएको छ । संघीय संसदमा राष्ट्रिय दल रहेको जनमतका ६ सांसद छन्

बाँकी दोस्रो पृष्ठमा...

नेपालमा उत्पादित घारा

तोरीको तेलको ४ सही पहिचान

१ के एल दुगड ग्रुपको लोगो भएको

२ नेपाल गुणस्तर चिन्ह भएको

३ प्राकृतिक घाणको लागि कच्ची घानिबाट उत्पादित

४ ट्रेडमार्क नेपालीमा लेखेको

सहि खोजौं शुद्ध रोजौं

सौरभ आयल एण्ड एगो इन्डस्ट्रिजको उत्कृष्ट उत्पादन ।

निजी स्कूलका सञ्चालकहरुको इखले जन्मिएको माउण्ट सैपाल

मिसन संवाददाता

धनगढी, १६ वैशाख

२०६५ सालमा टीकापुरस्थित निजी र संस्थागत विद्यालयका शिक्षकहरूले तलब बढाउन माग गरे । उनीहरूले समिति नै बनाएर आन्दोलन सुरु गरे । निजी विद्यालयका तर्फबाट आन्दोलनको नेतृत्व गरेका थिए हाल माउण्ट सैपाल इन्टरनेशनल एकाडेमीका प्रिन्सपल छत्रराज जोशीले ।

विद्यालय सञ्चालकहरूले उनीहरूको कुरै सुनेनन् । उनीहरूले उल्टै शिक्षकहरूलाई हेपाहा व्यवहार देखाए । सञ्चालकहरूले सक्ने भए विद्यालय चलाएर देखाउन भनेर चुनौती दिए । केही शिक्षकहरूलाई यो कुराले छोयो । उनीहरू मध्ये ७ विद्यालयमा कार्यरत २८ जनाले राजिनामा दिए ।

ती २८ जना शिक्षकहरूले विद्यालय चलाएर देखाउ भन्ने सञ्चालकहरूको चुनौतीलाई सामना गर्ने निष्कर्ष निकाले । उनीहरूले आफैं शिक्षक र आफैं सञ्चालक रहेर स्कूल खोल्ने तयारी थाले । २०४६ सालमा हालको बर्दगरीया गाउँपालिका बौनिर्वाँमा दर्ता भएको स्कूललाई टीकापुर सार्ने सहमति भयो । सो विद्यालय द्वन्द्वका कारण बन्द हुने अवस्थामा थियो ।

विद्यालय टीकापुर सारियो । नाम राखियो, माउण्ट सैपाल इन्टरनेशनल एकाडेमी । त्यसको नेतृत्व गरे हाल प्रबन्ध निर्देशक रहेका डिल्लीराज रेग्मीले । उनी विद्यालयको संस्थापक प्रिन्सपल बने । सञ्चालकहरूका बीचमा पढाए वापत तलब लिने तर लगानीको लाभांश नलिने सहमति भयो । उनीहरूले बरू विद्यालय घाटामा गए व्यहोर्ने सामूहिक प्रतिबद्धता गरे । उनीहरूले फाइदा भएको रकम विद्यालयको शैक्षिक र भौतिक विकासमा खर्च गर्ने प्रतिबद्धता समेत गरे ।

उनीहरूले विद्यालय नर्सरीदेखि कक्षा १० सम्म अंग्रेजी र कक्षा ६ देखि १० सम्म नेपाली माध्यममा सञ्चालन गर्ने जमर्को गरे । अहिले नेपाली माध्यम बन्द भैसकेको छ । अर्काको विद्यालयमा शिक्षकको जागिर छोडेर इखले सञ्चालक बन्न तयारिएका उनीहरूका अधि चुनौतीको दूलो पहाड थियो । तर सँगै मर्ने र सँगै बाँच्ने कसम

जंगलमा श्रीमान श्रीमती मृत फेला

कञ्चनपुर । कञ्चनपुरमा श्रीमान श्रीमती मृत फेला परेका छन् । जिल्लाको पुनर्वास नगरपालिका-९ स्थित जनजागरण सामुदायिक वनमा पुनर्वास-९ ‘ख’ गाउँका ६८ वर्षीय सरराम भुल र उनकी ६६ वर्षीया श्रीमती गंगादेवी भुल मृत फेला परेका हुन् । जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी निरीक्षक भलक शर्माका अनुसार दुवै जनाको शव रुखमा भुन्डिएको अवस्थामा भेटिएको छ ।

‘वैशाख ११ गते छोरासँग विवाद भएपछि उनीहरू घरबाट ससुराली जाने भन्दै निस्केका थिए,’ प्रहरी निरीक्षक शर्माले भने, ‘त्यसपछि उनीहरूसँग सम्पर्क हुन नसकेपछि आफन्तहरूले भोलिपल्ट इलाका प्रहरी कार्यालय त्रिभुवनबस्तीमा खोजतलासका लागि निवेदन दिएका थिए । खोजतलास गर्दा पनि दुवै जना भेटिएका थिएनन् ।

सोमबार बेलुका दुवै जना मृत फेला परेका छन् ।’ घटनाबारे अनुसन्धान भइरहेको प्रहरी निरीक्षक शर्माले बताए ।

खाएका उनीहरूले चुनौतीको सामूहिक रूपमा सामना गरे । पुष महिनामा राजिनामा दिएका शिक्षकहरू चैत महिनासम्म अभिभावकका घरघरमा पुगे । उनीहरूले अभिभावकलाई आफ्नो बालबालिकालाई कहाँ पढाउने ? भनेर फर्म भर्न लगाए । अभिभावकले भरेको फर्मकै आधारमा उनीहरूले विद्यालयको तयारी थाले । भर्ना खोलेको ७ दिनमै ८२० विद्यार्थी भर्ना भए । ‘आठौँ दिनबाट भर्ना अभियान रोक्यौँ । त्यो हामीले नसोचेको उपलब्धी थियो’ संस्थापक प्रिन्सपल रेग्मीले भने, ‘हामीले कमाएको गुडघिलले सहज भएको हुनसक्छ ।’

विद्यालयको सुखद सुरुवातले अहिलेसम्म कतै अल्झिनु परेको छैन । उनीहरूलाई आफैं सञ्चालक र आफैं शिक्षक भएका कारण पनि काम गर्न सहज भयो । कोरोनामा उनीहरूले १० महिनाको तलब लगेनन् । विद्यार्थीसँग मासिक शुल्क समेत उठाएनन् । सञ्चालक बाहेकका शिक्षक कर्मचारीको तलब भने रोकेनन् । विद्यालय सहकारी सिस्टममा अधि बढेको छ । सञ्चालकको संख्या २८ बाट बढेर ४८ पुगेको छ । शिक्षकलाई नै सञ्चालक बनाउने नीति अनुसार संख्या बढेको हो । पछि जोडिएका सञ्चालकहरू पनि सुरुवातमा भएका प्रतिबद्धताप्रति सहमत छन् । उनीहरूले दैनिक

हिसाब सार्वजनिक गर्ने गरेका छन् । हरेक महिना सञ्चालक समितिको बैठक बस्छ । सो बैठकमा महिनाभरीको हिसाब सार्वजनिक गरिन्छ ।

विद्यालय सुरुवातमा खक्रीला रोडसँगै जोडिएको थियो । अर्काको जग्गामा टहरा बनाएर विद्यालय सुरु गरिएको थियो । अहिले विद्यालय वनगाउँ नजिकै सारिएको छ । पुरानो ठाउँमा समेत कक्षा ५ सम्म सञ्चालन मै छ । उनीहरूले वनगाउँमा विद्यालयका नाममा १० कठ्ठा जमिन खरिद गरेका छन् । थप ३ कठ्ठा जमिनसमेत रहेको छ । उनीहरूले आफ्नै जमिनमा भवन निर्माण गरेका छन् । विद्यार्थीको सहजताका लागि दुईवटा बस छन् । करिब ९ सय बढी विद्यार्थी अध्ययनरत छन् ।

विद्यालयको शैक्षिक अवस्था सन्तोषजनक छ । गतवर्ष एसईईमा निजी विद्यालयबाट छात्रा तर्फ विनु रावल कैलाली जिल्ला प्रथम भइन । यो वर्ष कक्षा ८ मा ८७ प्रतिशत र कक्षा ५ मा शतप्रतिशत रिजल्ट हासिल गरेको छ । विद्यालयबाट एसईई गरेका थुप्रै विद्यार्थीले उच्च शिक्षा हासिल गरेका छन् । २ जना चिकित्सक, ८ जना इन्जिनियर, ४ जना सिए, १ जना भेटेनरी डाक्टर छन् । निजामती लगायतका ठाउँमा नाम निकालेको संख्या पनि धेरै छ ।

उनीहरू सुविधासम्पन्न प्लसटुको योजनामा छन् ।

त्यसका लागि काठमाडौँको राम्रो कलेजसँग सहकार्य गर्ने प्रबन्ध निर्देशक रेग्मीले जानकारी दिए । विद्यालयको सुरुवाती चरणमा हाल प्रबन्ध निर्देशक रहेका संस्थापक प्रिन्सपल रेग्मीले निकै मेहनत गरे । उनले त्यत्रो दूलो टिमलाई जोगाउन महत्वपूर्ण भूमिका खेले । आज टिमको धैर्यताले विद्यालय सफलताको बाटोमा अधि बढेको छ । रेग्मी २०६५ देखि २०७८ सम्म प्रिन्सपल रहे ।

रेग्मीपछि प्रिन्सपलको जिम्मेवारी छत्रराज जोशीले सम्हाले । उनले २०५९ जेठबाट टीकापुरस्थित पशुपति एकाडेमीमा पढाउन सुरु गरेका थिए । मानविकीमा स्नातक गरेर शिक्षण पेशामा लागेका जोशीले पढ्दै पढाउँदै स्नातकोत्तर तह उत्तीर्ण गरेका छन् । उनले धनगढीस्थित पञ्चोदय माविबाट २०५२ मा एसएलसी उत्तीर्ण गरेका हुन । मानविकीमा स्नातक तहसम्मको अध्ययन कैलाली बहुमुखी क्याम्पसबाट पूरा गरे । उनी स्नातकोत्तर तहको अध्ययनका लागि काठमाडौँ जाने तयारीमा थिए । यही बेला उनका आफन्त हिरण्य शर्माले पढाउँदै पनि पढ्न सक्ने सल्लाह दिए ।

त्यसपछि उनले नेपालगन्जस्थित महेन्द्र बहुमुखी क्याम्पसबाट शिक्षा संकायमा स्नातक र मानविकीमा स्नातकोत्तर तहको अध्ययन पूरा गरे । यो

बिचमा उनले शिक्षण बाहेकको पेशा तर्फ ध्यान दिएनन् । ‘खे किन हो मलाई शिक्षक बाहेक अन्त ध्यान गएन’ उनले भने, ‘म बालबालिकासँगै रमाएँ ।’ उनको दैनिकी पढाउनमै बिच्छ । आफ्नो विद्यालय मात्रै नैन उनले आरएमई स्कूल र बीरेन्द्र विद्या मन्दिर क्याम्पसमा समेत आंशिक प्राध्यापकका रूपमा पढाउँछन् । उनले प्रिन्सपलको जिम्मेवारी थोरै चुनौतीपूर्ण रहेको बताए । तर उनी टिमको सहयोगले हरेक चुनौती सहज भैरहेको बताउँछन् । ‘हामी सबै मिलेर हरेक चुनौतीको सामना गर्औँ,’ उनले भने, ‘सबैको सामूहिक भावनाले नै विद्यालय यो स्थानमा पुगेको छ ।’

वीरेन्द्रनगरका सामुदायिक विद्यालय सञ्चालन गर्न निर्देशन

मिसन संवाददाता

वीरेन्द्रनगर, १६ वैशाख

जिल्लाको वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाले विद्यालय सञ्चालन गर्न निर्देशन दिएको छ । नगरपालिकाले लामो समयदेखि शैक्षिक गतिविधि प्रभावित भएको भन्दै बुधबारबाट विद्यालय नियमित रूपमा सञ्चालन गर्न निर्देशन दिएको हो ।

नगरपालिकाले जारी गरेको सूचनामा भनिएको छ, नेपाल शिक्षक महासंघको नेतृत्वमा २०८१ चैत २० देखि सुरु भएको काठमाडौँ केन्द्रित आन्दोलन निरन्तर भइरहेको सदस्यमा लामो समयसम्म विद्यालय बन्द छन् । विद्यालय बन्द रहँदा विद्यालयको नियमित शैक्षिक कार्यक्रमहरू प्रभावित भई बालबालिकाको पढ्न पाउने मौलिक हक र अधिकारमा प्रतिकूल प्रभाव परेको छ ।

नगरपालिकाले आफ्नो वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा शिक्षा क्षेत्रलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखी नगरपालिका अन्तर्गतका सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयहरूमा शैक्षिक गुणस्तर सुधारका लागि प्रयत्न गर्दै आएको छ । नगरपालिका

शिक्षा शाखा प्रमुख धिरेन्द्रप्रसाद शर्माका अनुसार शिक्षकहरूलाई विद्यालयमा नियमित पठनपाठनमा निरन्तरता दिन निर्देशन दिइएको छ । ‘आफ्ना जायज तथा संविधानसम्मत मागहरूको सम्बोधन ससम्मान गराउनका लागि वैकल्पिक तवरले उठान गर्न र उक्त मागहरू पूरा गर्न नेपाल सरकारलाई पनि अनुरोध छ,’ उनले भने, ‘शैक्षिक सत्र २०८२ को भर्ना अभियान, पाठ्यपुस्तक वितरण, शैक्षिक तथा प्रशासनिक कार्यहरू तत्काल सञ्चालन गर्न निर्देशन दिएका छौँ ।’

वैशाख १७ गतेदेखि नियमित रूपमा विद्यालयहरूमा पठनपाठन कार्य सुचारु गर्न गराउन सम्बन्धित विद्यालयका प्रधानाध्यापक, शिक्षक, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ लगायतलाई निर्देशन दिइएको हो ।

यता सुर्खेतको चिन्नाड गाउँपालिकाले पनि विद्यालय सञ्चालनका गर्नका लागि शिक्षक तथा कर्मचारीलाई निर्देशन दिएको छ । गाउँपालिका अध्यक्ष तथा शिक्षा समितिका अध्यक्ष बोधबिक्रम जिसीका हनुसार लामो समयदेखि शिक्षक कर्मचारीहरू काठमाडौँ केन्द्रित आन्दोलनमा सहभागी छन् ।

 Government of Nepal Water Sector Government and Infrastructure Support Project Sharada Project Implementation Unit Sharada Municipality, Salyan
Notice of Amendment
With reference to the electronic bid for Procurement for Construction of Jarkhu Water Supply Project (IFB No: 01/WS/PIU/Sharada) published on 9th April 2025, the following amendment has been made Under the Section III: Evaluation and Qualification Criteria 2.4.2(b) Construction Experience in Key Activities (b)" Supply and Installation of 11 kVA electrical power line of minimum 5 km in length and 5 number of transformers having minimum capacity of 25 KVA and at least five multi stage submersible pump in one or multiple contract" has been amended to: Supply and Installation of 11 kVA electrical power line of minimum 5 km in length and 5 number of transformers having minimum capacity of 25 KVA and at least five multi stage submersible pump in one or multiple contract OR Experience in a pumping water supply project with a minimum pumping head of 200m or more in a single project" For details please login to www.bolpatra.gov.np
Project Manager

 Bheri Municipality Office Of The Municipal Executive Khalanga, Jajarkot Karnali Province, Nepal
Invitation for Sealed Quotation
Invitation for Sealed Quotation for the procurement of Supply and delivery of cooking and serving utensils Sealed Quotation No: BM/SQ/GOODS-01/2081/2082 Date of first Publication: 30-04-2025
1. The Bheri Municipality invites sealed quotations from registered Suppliers for the Supply and delivery of cooking and serving utensils. 2. Eligible eligible Suppliers may obtain further information and inspect the Sealed quotation Forms at the office of Khalanga, Jajarkot Jajarkot, 089430002,, bherimalikamun@gmail.com.
OR [may visit PPMO website www.bolpatra.gov.np.]
3. If hard copy is allowed then a complete then a complete set of Bidding Documents may be purchased from the office Bheri Municipality Khalanga, Jajarkot Jajarkot and the officeBheri Municipality Khalanga, Jajarkot Jajarkot by eligible Bidders on the submission of a written application, along with the copy of company/firm registration certificate, and upon payment of a non-refundable fee of NRs. 1000.0 till 16-05-2025 12:00 during office hours. 4. Bidder who chooses to submit their bid electronically may download the bidding documents for e-submission from PPMO's e-GP i.e www.bopatra.gov.np/egp. Bidders, submitting their bid electronically, should deposit the cost of bidding document in the following account i. Name of the Bank: Nepal Bank Ltd. ii. Name of Office: Bheri Municipality iii. Office Code no : 801066603 iv. Office Account No : 07503000001001000002 v. Rajaswa (revenue) Shirshak No. : 14249
5. Sealed bids must be submitted to the office Bheri Municipality Khalanga, Jajarkot Jajarkot by hand or through e-GP system i.e www.bopatra.gov.np/egp on or before 16-05-2025 12:00. Bids received after this deadline will be rejected.
6. The bids will be opened in the presence of Bidders' representatives who choose to attend at 16-05-2025 12:00 at the office of Bheri Municipality Khalanga, Jajarkot Jajarkot Karnali Province, Nepal. Bids must be valid for a period of 45 days after bid opening and must be accompanied by a bid security amounting to a minimum of 30000, which shall be valid for 30 days beyond the validity period of the bid (i.e. [Refer Clause ITB 20.1]). If bidder wishes to submit the Cash Security, the cash should be deposited in Deposit Account No. [07530000030000000003] at [Nepal Bank Ltd., khalanga jajarkot] and submit the receipt of the deposited amount of cash along with the Sealed Quotation.
7. If the last date of purchasing and/or submission falls on a government holiday, then the next working day shall be considered as the last date. In such case the validity period of the bid security shall remain the same as specified for the original last date of bid submission
8. The Purchaser reserves the right to accept or reject, wholly or partly any or all the Sealed Quotations without assigning any reason, whatsoever.
Chief Administrative Officer

LUMBINI TECHNOLOGICAL UNIVERSITY

Nepalgunj, Banke

Invitations for Sealed Quotations

Date of Publication: 2082/01/17 (30 April, 2025)

Sealed Quotation No:LTU/G/SQ/NCB-01/081/082

1. The Lumbini Technological University invites sealed quotations from registered Suppliers for the Supply, Delivery and Installation of Video Conference System in Lumbini Technological University, Nepalgunj, Banke.Only eligible bidders should participate in the bidding for the contracts as in the table below. The bid validity period is 45 days from the date of last date of bid submission.

S.N.	Contract Name and Number	Bid Security (NRs.)	Bid Document fee
1.	Supply, Delivery and Installation of Video Conference System in Lumbini Technological University, Nepalgunj, Banke. LTU/G/SQ/NCB-01/081/082	37,000/-	1,000/-

2. Only Electronic Bidding through www.bolpatra.gov.np/egp is permitted and quotation shall be submitted on or before 2082/01/31 (May 14th 2025) 12:00 Noon and Bid shall be opened on the same date 2082/01/31(May 14th 2025) 14:00 Noon at Employer's Office; Lumbini Technological University, Nepalgunj, Banke.

3. Eligible Bidders may obtain the further information from Lumbini Technological University, Nepalgunj, Banke or may visit PPMO website www.bolpatra.gov.np/egp to download all the bidding documents.

4. The Bidder is required to deposit the non-refundable fee of NRs. 1,000 in the Revenue Head Account No. 1000100200010000Revenue Head: 14229 and attach the copy of the bank deposit Voucher with bid document.

5. Bid Security (Cash/Bid bond) should be deposited in DharutiKhata of LUMBINI TECHNOLOGICAL UNIVERSITY, NEPALGUNJ, BANKE.
Name of the Bank : Rastriya Banijya Bank, Nepalgunj, Banke
Name of Office : Lumbini Technological University, Nepalgunj Banke.
Office Code no. : 3500057055
DepositAccountno.: KHA-2-3:DHARAUTIA/C(PARA.LE.NI.KA)4130100202030000

6. Bids must be valid for a period of 45 days after bid opening and must be accompanied by a bid security amounting to a minimum of NPR 37,000/-which shall be valid for 30 days beyond the validity period of the bid.

7. If the last date of quotation submission falls on government holiday, then the next working day shall be considered as the last date. In such case the validity period of the bid security shall remain the same as specified for the original last date of submission.

8. The Purchaser reserves the right to accept or reject, wholly or partly any or all the Sealed Quotations without assigning any reason, whatsoever.

Registrar

‘एनडिसी तेस्रो’: जलवायु मुद्दामा नेपालको प्राथमिकता

विकसित मुलुकहरुले तय गरेका नीतिहरु चाहे त्यो पेरिस सम्मौताको “भोलन्टरी” एनडिसी होस् वा ़िज क्लाइमेट फन्डको मोडालिटी, प्रायः विश्वका राष्ट्रहरुका लागि नीतिगत साँचो बनिरहेका छन् । तर जब त्यही मोडेल विकासोन्मुख राष्ट्रमा “कपीपेष्ट” गरिन्छ, तब त्यो असमान शक्ति संरचना र स्रोतको सन्दर्भमा न्यायोचित हुँदैन । नेपालको तेस्रो एनडिसीमा उत्सर्जन न्यूनीकरणमा गरिएको ठूलो लगानीको कारण प्रस्ट हुन्छ कि यो एकातिर अन्तर्राष्ट्रिय फन्डको आकर्षण हो भने अर्कोतर्फ विश्व मञ्चमा नेपालको “हरित” प्रतिबद्धता देखाउने प्रयास हो । सरकारले आयोजना गर्न लागेको सगरमाथा संवादमन्दा अगाडि नै तेस्रो एनडिसी पेस गर्ने तयारी गरेको छ । यसमा पर्याप्त छलफल आवश्यक छ । अझ यसमा धेरै बहस चलाइनुपर्दछ । नेपालको अवश्यकताको विषयलाई प्राथमिकतामा राखिने व्यवस्था मिलाउनु आवश्यक छ ।

सविन शर्मा

नेपाल विश्वको कुल हरितगृह ग्यास उत्सर्जनमा शून्य दशमलव एक प्रतिशतभन्दा पनि कम योगदान गर्ने मुलुक हो । आज जलवायु संकटको विश्वव्यापी बहसमा ‘नेट-शून्य उत्सर्जन’ को नारा लिएर नेपाल उभिएको छ । यति थोरै योगदान भएको मुलुकले आफ्नो भविष्य, अस्तित्व र विकासको बाटोमा यो संकटबाट सुरक्षित राख्न नीतिगत प्रयास गर्नु राम्रो विषय हो । तर, यो प्रयासका लागि करिब ८९ अर्ब डलरको लागतमा ‘उत्सर्जन न्यूनीकरण’ योजना बन्छ र ‘जलवायु अनुकूलन’ तथा ‘क्षति-नोक्सानी’ लाई मात्र १० देखि १२ अर्ब अर्थात् आठ भाग जति बजेट छुट्याउने योजना रहेको देखिन्छ । यो विषय हामीमा प्रश्न उठ्छ, के नेपालको प्राथमिकता जलवायु न्यायअनुरूप छ त ? अझै प्रश्न उठ्छ के त्यो पनि अन्तर्राष्ट्रिय दबाब र वित्तीय सहायताको परिप्रेक्ष्यमा परिभाषित भइरहेको त छैन ?

जलवायु परिवर्तनसम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसंघीय खाका (प्रारूप) महासन्धि (युएनएफसिससी) को पक्ष राष्ट्रहरुको २१औँ सम्मेलनअन्तर्गत पेरिस सम्मौताले विश्वको औसत तापक्रम वृद्धि एक दशमलव पाँच डिग्री सेल्सियसमा सीमित राख्ने र दुई डिग्री सेल्सिएसभन्दा बढ्न नदिने लक्ष्य राखेको छ । यो लक्ष्य प्राप्त गर्नका लागि पेरिस सम्मौताको पक्ष राष्ट्रहरुले प्रत्येक पाँच वर्षमा राष्ट्रिय निर्धारित योगदान (एनडिसी) पेस गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको छ । साथै, पेरिस सम्मौताको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न यस सम्मौताको धारा १३ ले एक परिष्कृत पारदर्शिता खाका स्थापना गरेको छ । नेपालले सन् २०१६ र २०२० मा पहिलो र दोस्रो राष्ट्रिय निर्धारित योगदान तयार गरी युएनएफसिससीको सचिवालयमा पेस गरेको थियो । सन् २०२५ भित्र तेस्रो एनडिसी पेस गरी परिष्कृत पारदर्शिता खाका अड् गिकार गर्नुपर्ने प्रावधानलाई मध्यनजर गर्दै नेपालले हरितगृह ग्यास उत्सर्जन न्यूनीकरण गर्न जलवायु अनुकूलनसम्बन्धी परिमाणात्मक र नीतिगत लक्षहरू आवाधिक रूपमा परिमार्जन गरी तेस्रो एनडिसी तयार पारेको हो ।

तेस्रो राष्ट्रिय निर्धारित योगदान (एनडिसी तेस्रो) हेर्दा नेपालको प्राथमिकतामा कार्बन उत्सर्जन न्यूनीकरणलाई प्राथमिकतामा राखेको देखिन्छ । चार्लिस पुष्टको कार्ययोजनामध्ये २२ पृष्ठ ‘मिटोसन’मा नै केन्द्रित देखिन्छ । जबकि अनुकूलन कार्ययोजनाका लागि जम्मा पाँच पृष्ठमा समेटिएको छ । साथै क्षति र नोक्सानीलाई मात्र दुई पृष्ठ छुट्टै याइएको छ । यस्तो असन्तुलनले नेपालको प्रतिबद्धतामा जलवायु संकटको वास्तविकता र प्राथमिकताको गहिरो विरोधाभास देखाउँछ । नेपाल विश्वका १०औँ सबैभन्दा जलवायु संवेदनशील देशहरुमध्ये पर्दछ । हरेक वर्ष बाढी, पहिरो, डढेलो, असिनापात, चरम सुख्खा र

असामान्य मौसमी घटनाबाट जनधनको ठूलो क्षति भोगिरहेको छ । हामी जिउँदो संकटको भोगाइमा भएकाले जलवायु अनुकूलन र क्षति-नोक्सानी न्यूनीकरणभन्दा पनि तत्कालीन आवश्यकता हुन् । सरकारले तयार पारेको एनडिसी हेर्दा ‘भोगाइ’ भन्दा ‘देखाइ’ लाई प्राथमिकता दिइएको देखिन्छ । तेस्रो एनडिसीको रणनीति हेर्दा नेपाल ‘जलवायु हिरो’ बन्ने ढोडमा सहभागी भएको छ, तर आफ्ना नागरिकहरुको जीवन र जीविकाको सुरक्षा गर्ने ढोडमा

नसकेको अवस्थामा नेपालले भने सबैभन्दा पहिला हुने नाममा जीवन र जीविकाको सुरक्षा गर्ने अनुकूलनका कार्यक्रमलाई न्यून प्राथमिकतामा राखेको छ । नेपालमा उत्पन्न भएको जलवायुजन्य जोखिमहरुका रूपमा थामेको बाढी, मनाङ, मुस्ताङको बाढी पहिरो, गत वर्ष असोजमा गएको बाढीपहिरोका घटनालाई लिनुपर्ने हुन्छ । यी र यस्ता घटनाको अनुसन्धान गरी जोखिम न्यूनीकरणभन्दा पनि अनुकूलनका कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राखेर तत्काल कार्यान्वयनमा जानुपर्ने स्थिति रहेको छ ।

विकसित मुलुकहरुले तय गरेका नीतिहरु चाहे त्यो पेरिस सम्मौताको ‘भोलन्टरी’ एनडिसी होस् वा भिन क्लाइमेट फन्डको मोडालिटी, प्रायः विश्वका राष्ट्रहरुका लागि नीतिगत साँचो बनिरहेका छन् । तर जब त्यही मोडेल विकासोन्मुख राष्ट्रमा ‘कपीपेष्ट’ गरिन्छ, तब

जलवायु स्मार्ट प्रविधिको प्रयोग, वन व्यवस्थापनमा सामुदायिक सहभागिता, सहरी क्षेत्रको हरियालीकरण जस्ता उपायहरू आवश्यक छन् । तर यिनीहरुलाई कार्यान्वयन गर्न न त पर्याप्त स्रोत विनियोजन गरिएको छ, न त तिनको आन्तरिक समन्वय स्पष्ट छ । जलवायु असर सबैभन्दा बढी विपन्न, महिला, जनजाति, साना किसान, आदिवासी र अपाङ्गता भएका समुदायहरूमा पर्ने गर्दछ । तर त्यही वर्गका लागि लक्षित कार्यक्रमहरू अनिश्चित र छरिएका छन् । यस्तो बेला ‘जलवायु न्याय’ व्यवहारमा नभई केवल भाषणको मुद्दा बन्न पुग्छ । अनुकूलन र न्यूनीकरण परस्पर विरोधी रणनीति होइनन् । तर नेपालले एनडिसी तेस्रोमा न्यूनीकरणलाई अतिरञ्जित प्राथमिकता दिएर नीतिगत सन्तुलन गुमाएको देखिन्छ । सन् २०३० भित्र ५० प्रतिशत नवीकरणीय ऊर्जा, २५ प्रतिशत विद्युतीय सवारीसाधन, १५

सरकारी प्रतिनिधिमण्डलले बढी प्रभावित भएको मुलुकको हैसियतमा नेतृत्व गरेर अगाडि बढ्न सकिरहेको छैन । सरकारले असम्बन्धित व्यक्तिहरुलाई भ्रमण गराउने कार्यक्रममा मात्रै सीमित भएको सम्मेलनहरुलाई फलदायी बनाउने र आफ्ना एजेन्डाहरुलाई विश्वका लिडरहरुको सामु निडर भएर राख्न सक्ने हुनु आवश्यक छ । हानि, नोक्सानी र क्षतिको व्यवस्थाका लागि मुलुकीभत्र नै नीतिगत सुधार गरी अध्ययन अनुसन्धान गरिनुपर्नेमा सरकारले त्यसतर्फ कुनै चासो देखाएको छैन । वन तथा वातावरण मन्त्रालयका मन्त्री, सचिव, सहसचिवहरू विदेश भ्रमणमा मात्रै केन्द्रित हुने तर उपलब्धि शून्य हुने परिस्थिति रहेको छ । यो विगतदेखि नै चलिआएको चलन जस्तो भएको छ । हामीले यसलाई सुधार गरेर अगाडि बढ्नु आवश्यक छ । हामीले विश्वमा जलवायु जोखिम भएका

असोजमा गएको बाढी पहिरोले ठूलो जनधनका क्षति पुगेको थियो । यसलाई कम गर्नेतर्फ स्थानीय सरकारलाई अधिकार प्रत्यायोजन गरी अनुकूलन बजेट प्रदान गरिनुपर्दछ । हानि तथा नोक्सानी कोषमा पहुँच सहज र पारदर्शी छ कि छैन ? भन्ने प्रश्नको उत्तर अस्पष्ट हुन्छ, तब सन्देशभन्दा बढी सङ्कल्प आवश्यक देखिन्छ । एनडिसी तेस्रोको समावेशी प्रयासः आशा र चुनौतीबीच नेपालले जलवायु परिवर्तनसँग जुध्नका लागि यो एउटा रणनीतिक दस्तावेज हो जसमा उत्सर्जन न्यूनीकरण, जलवायु अनुकूलन, वित्तीय तथा संस्थागत प्रबन्धको खाका प्रस्तुत गरिन्छ । तर एनडिसी तेस्रोको चर्चा केवल कार्बन कटौतीमा सीमित छैन । यसले समावेशिता, सामाजिक न्याय र दिगो विकासलाई पनि आवश्यक पर्ने बजेट आन्तरिक दिएको छ । एनडिसी तेस्रोले महिला,

गर्नेछ । ग्रामीण युवालाई लक्षित गर्दै हरित स्टार्टअप, बायो-फेर्टिलाइजर, सौर्य ऊर्जा, रिसाइकल उद्योग, पर्या-पर्यटनलगायतका क्षेत्रमा लगानी गर्ने नीति बनाइएको छ । निजी क्षेत्रलाई जलवायु स्मार्ट कृषि र नवीकरणीय ऊर्जा क्षेत्रमा आकर्षित गर्न कर छुट तथा वित्तीय प्रोत्साहनका कुरा गरिएका छन् । यसका लागि जलवायु न्यायप्रतिको नीतिगत स्वीकृति आवश्यक पर्दछ । जलवायु परिवर्तनको असर सबैलाई एउटै हुन्छ भन्ने दृष्टिकोणलाई अस्वीकार गर्दै एनडिसी तेस्रोले असमान असरको कुरा उठाएको छ । यो मान्यता नीतिगत तहमा समावेश हुनु आफैंमा सकारात्मक प्रगत हो । तर यी आशाहरू कार्यान्वयनमा भने शङ्का उत्पन्न हुन्छ । कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पर्ने बजेट आन्तरिक बजेटको प्राथमिकतामा पर्न सकिरहेको छैन ।

खतरा छ । जस्तै, कर्णाली र सुदूरपश्चिममा पहुँच, विपद् जोखिम र गरिबीको स्वरूप फरक छ । त्यहीँको जलवायु नीति पनि त्यसैअनुसार हुनुपर्ने हो । समावेशी सहभागिता बोल्न भन्दा पनि कार्यान्वयनमा चुनौती देखिन्छ । नीतिमा सहभागिता भनिए पनि त्यो कागजी हो कि वास्तविक यो प्रश्न बहसमा नै छ । प्रतिनिधित्व मात्र हैन, निर्णय निर्माणमा प्रभाव पार्ने स्तरमा महिलाहरू, युवाहरू र दलितहरू छन् कि छैनन् नहेरी समावेशीता सुनिश्चित भएको मान्न सकिँदैन । **कार्यान्वयनको यथार्थ : वित्त, समन्वय र क्षमता**

एनडिसी तेस्रोको प्रभावकारिता तब मात्र मूल्याङ्कन गर्न सकिन्छ जब कार्यान्वयन पक्ष बलियो हुन्छ । तर यहाँ पनि केही चुनौतीहरू देख्न सकिन्छ । जलवायु परियोजनाहरूमा ८९ अर्ब डलर खर्चको अनुमान गरिएको छ, तर यो रकम कहाँबाट आउँछ भन्ने अझै अनिश्चित छ । आर्थिक व्यवस्थापनको विषयमा तयारी नगरी अगाडि बढ्न सकिने अवस्था छैन । स्थानीय तहहरूमा योजना निर्माण र कार्यान्वयनका लागि आवश्यक तालिमको अभाव छ । मन्त्रालयहरूबीच समन्वय कमजोर छ । मुलुकमा राजनीतिक अस्थिरतापिना दीर्घकालीन योजना सम्भव हुँदैन । **विकल्प र सुझावहरू :**

सम्भाव्य सुधारका बाटाहरू खोज्नु आवश्यक छ । नेपालले एनडिसी तेस्रोलाई जलवायु न्यायको वास्तविक दस्तावेज बनाउने हो भने आवश्यक सुधार कार्यक्रम ल्याउनु आवश्यक छ । अनुकूलन, न्यूनीकरण र हानी नोक्सानीबीच समानुपातिक प्राथमिकता निर्धारण गर्नुपर्दछ । यस्तै जलवायु वित्तीय योजना पारदर्शी, समावेशी र नतिजामुखी बनाउन सरकारले पहल गर्नुपर्दछ । स्थानीय सरकार र समुदायलाई क्षमता अभिवृद्धि र बजेट स्वाभिमत्व दिने काम हुनुपर्दछ । संघीयता कार्यान्वयनका लागि पनि यो अत्यावश्यक छ । सरकारले अनुदान वा ऋणमा आधारित योजनाभन्दा स्वदेशी स्रोत र हरित नवप्रवर्तनको उपयोगमा जोड दिनुपर्ने हुन्छ । सरकारले सन्देश दिने नभई परिणाम देखाउने व्यवहारमा परिवर्तन विशेषतः नीति कार्यान्वयनमा विशेष ध्यान दिनु आवश्यक छ ।

‘हामी पनि जलवायु समाधानको हिस्सा बन्न तयार छौँ’ भन्ने सन्देश नेपालले आफ्नो एनडिसी तेस्रोमार्फत अन्तर्राष्ट्रिय समुदायलाई दिएको छ । तर यो सन्देश वास्तविकताभन्दा छवि केन्द्रित भयो भने त्यसले जलवायु न्यायलाई कमजोर बनाउँछ ।

जलवायु संकट केवल एक पर्यावरणीय मुद्दा मात्रै होइन । यो त सामाजिक, आर्थिक र राजनीतिक न्यायसँग गाँसिएको मुद्दा हो । नेपालले यदि साँच्चिकै जलवायु नेतृत्व लिन खोजेको हो भने, त्यो नेतृत्व दस्तावेजबाट होइन, व्यवहारबाट प्रमाणित हुनुपर्छ । हामीले अब चुप लाग्ने होइन, आफूभित्र हेर्ने र सन्तुलन मिलाउने समय हो । जलवायु संकट हाम्रो छालामा छ । खोला, गाउँ, खेत, बस्तीमा छ । त्यसलाई गन्ने होइन, बुझ्ने र सामना गर्ने नीति बनाऔँ ।

(लेखक वातावरण

पत्रकार हुन्)

भने पछि परेको स्पष्ट छ । सरकारले जनताको जीवन र जीविकाभन्दा पनि विश्वसामु आफूले कार्बन उत्सर्जनमा गरेको न्यून योगदान शून्यमा झर्ने रणनीतिलाई प्राथमिकतामा राखेको छ । आफ्नो मुलुकका जनताको हितमा काम गर्नेभन्दा पनि नगरेको दोषको रोकथाममा बढी कार्ययोजना बन्नुले यसलाई महत्त्वकाङ्क्षी मान्न सकिन्छ । एकातिर विकसित मुलुकहरुले विकासोन्मुख राष्ट्रहरुलाई सधैँ हरित अर्थतन्त्रको सल्लाह दिइरहन्छन् । अर्कोतर्फ, उनीहरू आफ्नै उत्सर्जन घटाउने प्रतिबद्धतामा पछि परेका छन् । अमेरिका, युरोपेली युनियन र चीन जस्ता मुलुकहरुले आजसम्म विश्वको करिब ७० प्रतिशतसम्म उत्सर्जन गरेका छन्, तर जलवायु वित्तको क्षेत्रमा उनीहरूको योगदान अपेक्षाकृत न्यून छ । सबैभन्दा बढी उत्सर्जनमा योगदान गरेका मुलुकहरुले त्यसलाई रोकथाम गर्ने विषयमो कार्ययोजना बनाउन

त्यो असमान शक्ति संरचना र स्रोतको सन्दर्भमा न्यायोचित हुँदैन । नेपालको तेस्रो एनडिसीमा उत्सर्जन न्यूनीकरणमा गरिएको ठूलो लगानीको कारण प्रस्ट हुन्छ कि यो एकातिर अन्तर्राष्ट्रिय फन्डको आकर्षण हो भने अर्कोतर्फ विश्व मञ्चमा नेपालको ‘हरित’ प्रतिबद्धता देखाउने प्रयास हो । सरकारले आयोजना गर्न लागेको सगरमाथा संवादभन्दा अगाडि नै तेस्रो एनडिसी पेस गर्ने तयारी गरेको छ । यसमा पर्याप्त छलफल आवश्यक छ । अझ यसमा धेरै बहस चलाइनुपर्दछ । नेपालको अवश्यकताको विषयलाई प्राथमिकतामा राखिने व्यवस्था मिलाउनु आवश्यक छ ।

नेपालका लागि अनुकूलन रणनीति कुनै वैकल्पिक नभई अस्तित्वको आवश्यकता हो । एनडिसी तेस्रोमा प्रस्तुत गरिएको अनुकूलन योजना व्यापक जस्तो देखिए पनि त्यसमा स्पष्टता, गम्भीरता र लगानीको अभाव प्रस्ट देखिन्छ । दस्तावेजमा उल्लेख भएजस्तै, कृषिमा

प्रतिशत हरित भवन निर्माणजस्ता लक्ष्यहरू महत्वाकाङ्क्षी छन् । तर जब यी लक्ष्यहरू हासिल गर्न ८० प्रतिशतभन्दा बढी बजेट छुट्ट्याइन्छ, अनि जलवायु विपद्को तत्कालीन असरसँग लड्ने उपायहरू पछि परेका छन् । यसैकारण यो नीतिगत कार्ययोजना नै कमजोर हो भन्ने पुष्टि गर्दछ । नेपालजस्ता मुलुकका लागि जलवायु योजना प्रतिकात्मक अनुपालन मात्रमा सीमित नभई अस्तित्व उन्मुख हुनुपर्छ । **जलवायु नेतृत्व कि अभिनय ?**

नेपालले हालैका वर्षहरूमा जलवायु सम्मेलनहरूमा सक्रिय उपस्थिति देखाएको छ । ग्लासगोमा प्रधानमन्त्रीको भाषणदेखि लिएर अजरबैजानसम्मको प्रतिनिधिमण्डलमा उपस्थिति उल्लेखनीय थियो । तर त्यस्तो उपस्थितिले जब राष्ट्रिय नीतिमा मेल खान्, तब त्यो ‘अभिनय’ को भल्को दिन थाल्छ । हरेक वर्ष वार्षिक भ्रमणमा निस्कने

मुलुकहरुको नेतृत्व गर्नेगरी अगाडि बढ्नु आवश्यक छ । अहिलेसम्म सरकारका तर्फबाट अभिनयमात्र भइरहेको छ । ‘नेट शून्य उत्सर्जन’ को लक्ष्य राम्रो छ, तर के त्यो उपलब्धि उन्मुख छ ? वा त्यो पनि ‘अनुदान-उन्मुख ? नेपालले यदि नेतृत्व दिन खोजेको हो भने त्यो व्यवहारमा देखिनुपर्छ । उदाहरणका रूपमा स्थानीय सरकारहरूलाई जलवायु नीति निर्माणमा अधिकार दिइएको छ वा छैन ? भन्ने विषयमा सोच्नुपर्दछ । स्थानीय सरकारले आफू अनुकूलको जलवायु नीति निर्माण गर्ने अधिकारभन्दा पनि संघीय नीतिलाई नै अवलम्बन गर्नुपर्ने बाध्यता रहेको छ । अनुकूलन बजेट विपद्को जोखिमका आधारमा विभाजन गरिएको छ कि छैन ? भन्ने विषयलाई विशेष ख्याल राख्नुपर्दछ ।

हामीकहाँ मनसुनजन्य विपद्सँगै जलवायुजन्य जोखिम बढिरहेको छ । गत वर्षको

युवा, दलित, जनजाति र विपन्न समुदायको सशक्तीकरणलाई प्राथमिकतामा राखेको छ । योजनाको निर्माण र अनुगमन प्रक्रियामा उनीहरूको प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्ने लक्ष्य राखिएको छ । जलवायु कार्यक्रमहरू सामुदायिकस्तरमै कार्यान्वयन गर्नुपर्ने स्पष्ट मान्यता दिइएको छ, जुन सैद्धान्तिक रूपमा जलवायु न्यायसँग मेल खान्छ । यसले जलवायु शिक्षालाई औपचारिक प्रणालीमा समावेश गर्ने प्रयास गरेको देखिन्छ । तर यसका लागि कार्ययोजना भने स्पष्ट रूपमा उल्लेख गरिएको छैन । विद्यालय तहदेखि नै जलवायु परिवर्तनसम्बन्धी शिक्षा समावेश गर्ने नीति राखिएको छ । वातावरणीय साक्षरता बढाउन पाठ्यक्रम, शिक्षक तालिम र शैक्षिक सामग्री विकास गरिने भनिए पनि यसको प्रत्युत्पादन कस्तो हुने भन्ने स्पष्ट बनाउनु आवश्यक छ । यसले दीर्घकालमा सचेत नागरिक निर्माणमा योगदान

प्रदेश र स्थानीय तहमा कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवारी दिइए पनि त्यसका लागि स्पष्ट योजना, स्रोत र क्षमता विकास नहुँदा नीति ‘थप बोफ’ बन्ने खतरा छ । उदाहरणका लागि, जलवायु शिक्षा समावेश गर्ने भनिए पनि शिक्षा मन्त्रालय, विद्यालय प्रशासन र शिक्षकबीच तालमेल कसरी कायम गरिने भन्ने विषय स्पष्ट छैन । यसैगरी वित्तीय स्रोतको सीमितता पनि अर्को चुनौती हो । एनडिसी तेस्रोका लक्ष्यहरू पूरा गर्न ठूलो मात्रामा वित्तीय लगानी आवश्यक छ, तर सरकारले आन्तरिक स्रोतको सुनिश्चित नगरेको अवस्थामा अन्तर्राष्ट्रिय सहायता र अनुदानमा मात्र भर पर्ने अवस्था छ । यसले नीति कार्यान्वयनलाई अनिश्चित र अस्थायी बनाउने जोखिम छ । यसैगरी एनडिसी कार्यान्वयनमा स्थानीयताको अभाव स्पष्ट देख्न सकिन्छ । सबै प्रदेशमा एउटै रणनीति लागु गर्ने प्रवृत्तिले स्थान विशेषका आवश्यकतालाई बेवास्ता गर्ने

लोपोन्मुख राउटे समुदायको जनसंख्या निरन्तर ओरालो

जनसंख्या अब १३५ जनामा मात्रै सीमित

■ नन्दराम जैशी
सुर्खेत, १६ वैशाख

पश्चिम नेपालमा फिरन्ते जीवन बिताउँदै आएको राउटे समुदायमा पछिल्लो समय जनसंख्या घट्दै गएको छ । अस्वस्थ खानपान र जीवनशैलीका कारण राउटे समुदायमा जनसंख्या घट्दै गएको हो । सोमबार राति राउटे समुदायका मुखिया सूर्यनारायण शाहीको निधनपछि यो समुदायमा अब १३५ जना मात्रै जनसंख्या रहेको छ । दैलेखको गुर्ाँस गाउँपालिकाले प्रदान गरेको परिचयपत्रका आधारमा ४९ वर्षको उमेरमा उनको निधन भएको हो ।

लोपोन्मुख जाति राउटे समुदायले आफ्नो परम्पराअनुसार मृतक शाहीको अन्तिम दाहसंस्कार गरेका छन् । राउटे समुदायका अनुसार राउटे समुदायमा अत्यधिक मदिरा सेवन गर्दै आएका थिए । गए राति ९ बजेतिर उनको निधन भएको राउटे समुदायसँग काम गर्दै आएको सोसेक नेपालद्वारा सञ्चालित परियोजनाका जोडी शिक्षक लालबहादुर खत्रीले जानकारी दिए ।

उनका अनुसार राउटे समुदायका ३ जना मुखिया हुन्छन् । राउटे समुदायमा तीन गोत्र छन् । तीन गोत्रमध्ये उनी कल्याल गोत्रबाट मुखिया हुन् । सूर्यनारायण २०७२ जेठमा मुखिया बनेका थिए । राउटे समुदाय अहिले २ ठाउँमा छुट्टिएर बस्दै आएका छन् । उनी एउटा समूहको नेतृत्व गर्दै बराहताल गाउँपालिका-८ सुर्खेतको सोतखोलाका बस्दै आएका छन् भने अर्को समूह २ मुखियासहित वीरेन्द्रनगर-१३ को करेखोलामा बस्दै आएको छ ।

मुखिया सूर्यनारायण शाही समुदायका सामाजिक संरक्षक मात्र नभई परम्परा, संस्कृति र पहिचानको जगेर्ना गर्न क्रियाशील व्यक्ति थिए । उनले राज्यसँग संवाद गर्ने, समुदायको आवश्यकता र माग राख्ने कार्यमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आएका थिए ।

तथ्यांकअनुसार यसअघि ७५ महिला र ६० पुरुष गरी कुल १३६ जना राउटे जनसंख्या रहेको थियो । राउटे

समुदायलाई दैलेखको गुर्ाँस गाउँपालिकाले परिचयपत्र प्रदान गरेको छ । गाउँपालिकाले २०७५ असार ३० गते स्थायी परिचयपत्र दिएको हो । त्यतिबेला राउटेको जनसंख्या १४९ थियो । तर २०४० सालमा पहिलोपटक गरिएको गणना अनुसार राउटेको जनसंख्या ३०० को हाराहारीमा थियो । पछि २०६५ सालमा गरिएको अर्को गणनामा राउटेको जनसंख्या घटेर १६६ मा भरेको थियो ।

यसरी पछिल्लो समय राउटेको जनसंख्या बिस्तारै घट् दो क्रममा देखिन्छ । राउटे समुदाय दैलेखसहित सुर्खेत, सल्यान, दाङ, अछामको सेरोफेरोमै आफ्नो वस्ती घुम्ने रूपमा सार्ने गरिरहेका छन् । पहिले पहिले घना जंगलमा बस्ने राउटेहरू जब मानववस्ती नजिकका जंगलमा वस्ती सार्न थाले तब राउटे समुदायमा सकारात्मकभन्दा नकारात्मक प्रभाव बढी देखिन थालेपछि समस्या भएको हो ।

बाल मृत्युदर उच्च, विकृतितर्फ धकेलिए राउटे
राउटे समुदायमा पछिल्लो पाँच वर्षयता २६ जना शिशु जन्मिएका छन् । ५ वर्षको अवधिमा जन्मिएका २६ शिशुमध्ये १४ जनाले ज्यान गुमाइसकेका छन् । यसले राउटे समुदायमा बाल मृत्युदर ५० प्रतिशतभन्दा बढी देखाउँछ ।

बर्सेनि घट्दो अवस्थामा रहेका समुदायमा पछिल्लो समय गत वर्ष असोजदेखि कार्तिक महिनाको अवधिमा २ शिशुको जन्म भएको थियो । राउटे युवा हीरासिंह शाही, बागे शाही तथा हर्क शाही र फरिना शाही दम्पतीबाट छोरी जन्मिएका हुन् । यस समुदायमा २०७८ असोज २७ यता शिशु जन्मिएका थिएनन् ।

पैसा छिए पाप लाग्छ भन्ने यो समुदाय अहिले हाकाहाकी पैसा मात्रै माग्दैनन् कि परम्परागत काठका भाँडाकुँडा बित्री गरेर या अनसँग साटेर आफ्नो

जीवनयापन चलाउने बानीसमेत बिर्सिन थालेका छन् । राउटे समुदायमा बजारमा पाइने सुर्तीजन्य पदार्थदेखि मदिरामा बिहानैदेखि लत बढ्दै गएको छ । जीवनयापन सहजताका लागि सरकारले दिएको भत्ताले मदिरादेखि अन्य कुरा किनैरै खाने आदत बढेको पाइन्छ । यो समस्या राउटे समुदायका साना बालबालिकादेखि वृद्धवृद्धासम्म देखिन्छ ।

राउटेहरू औषधोपचारसमेत गर्न मान्दैनन् । वस्तीनजिक जडीबुटी पाइँदैन । त्यसकारण राउटेहरू अकालमा मृत्युवरण गर्न बाध्य छन् । राउटेहरूको जीविकोपार्जनका लागि सरकारले २०६५ देखि सामाजिक सुरक्षा भत्ता दिन थालेको थियो । हाल भत्ताबापत प्रतिव्यक्ति मासिक ४ हजार रूपैयाँ दिने गरेको छ । यसैबीच, राउटे समुदाय निरन्तर विकृतितर्फ धकेलिँरहेका छन् ।२०६५ अघि राउटेहरू जीवन निर्वाहका लागि हातले बनाइने घरेलु प्रयोगका मौलिक तरिकाका काठका भाँडा बनाउनमा व्यस्त रहन्थे । उतिबेला राउटेहरूलाई जीवन निर्वाह गर्न सहज थिएन । पुरुषहरू दिनमा जंगली कुकाठका सामग्री बनाइरहेका भेटिन्थे । काठबाट बनाइएका सामग्री नजिकका गाउँहरूमा गएर अन्न तथा तरकारीसँग साट्ने काममा व्यस्त हुनु राउटेको दैनिकी थियो । बिस्तारै आफ्ना सामग्री पैसासँग समेत साट्न सुरु गरेका राउटेहरू दिनभर काठका सामग्री बेचेर साँभ फर्किन्थे ।

राउटेहरू अरूले पकाएको खानासमेत खान्थेनन् । पैसा छिए पाप लाग्छ भन्थे । दिउँसो जहाँ गएपनि साँभ्रमा जसरी पनि घर पुग्थे । आफ्नै संस्कृतिसा प्माइरहेका राउटेलाई २०६५ सालमा बाबुराम भट्टाई नेतृत्वको सरकारले ५०० रूपैयाँ सामाजिक सुरक्षा भत्ता दिन सुरु गरेपछि यो समुदाय विकृतितर्फ धकेलिएको देखिन्छ ।

त्यसैमा भन्न विभिन्न एनजिओ आइएनजिओ तथा व्यक्तिको आर्थिक तथा सामग्री सहयोगले राउटेहरू बिग्रन थालेका हुन् । हाल पनि यो समुदायमा एनजिओ आइएनजिओहरूको रजगज छ । पछिल्लो समय यो

समुदायमा बालबालिकादेखि वृद्धवृद्धासम्म बिहानैदेखि मदिराले लट्ठ देखिन्छन् । मदिरा किनेर मात्रै खाँदैनन् कि उनीहरूले घरमै मदिरा उत्पादनसमेत गर्न थालेका छन् । जसले गर्दा अत्यधिक मदिरा सेवनकै कारण धेरैले ज्यान गुमाउन थालेपछि यो समुदाय सकिने क्रममा छ ।

राउटे नीति ड्राफ्टमै सीमित
२०७८ मा प्रदेश सरकारले राउटेको उत्थानका लागि तयार पारेको राउटे नीति ड्राफ्टमै सीमित बनेको छ । अति लोपोन्मुख राउटे समुदायका प्रत्येक व्यक्तिको चेतनाको स्तर अभिवृद्धि गरी मौलिकता संरक्षण गर्दै राज्यको मूल प्रवाहीकरणमा सहभागी गराउनु नीतिको मूल उद्देश्य राखेको प्रदेश सरकारले बताउँदै आएको थियो । तर त्यसयता उक्त नीति निर्माणका लागि कुनै प्रयास भएको देखिँदैन ।
कर्णाली प्रदेश सरकारले लोपोन्मुख राउटेलाई राज्यको मूल प्रवाहमा ल्याउन राउटे नीति बनाउने भनेको ४ वर्ष बित्यो । प्रदेश सरकारको सामाजिक विकास मन्त्रालयले ४ वर्षअघि अति लोपोन्मुख राउटे समुदायको मूल प्रवाहीकरण नीति २०७८ को मस्यौदा तयार पारेको थियो । नीति बनाउन मन्त्रालयले सामाजिक विकास समिति र प्रदेश योजना आयोग लगायतका सरोकारवाला निकायसँग छलफल समेत गर्‍यो । तर नीति निर्माणको कामले पूर्णता पाउन भने सकेको छैन ।

स्थायी बसोबास गराउने, नागरिकताको प्रमाणपत्र प्रदान गर्ने, उनीहरूको भाषालाई लिपिबद्ध गर्दै संस्कृति संरक्षण गर्ने लगायतका विषयमा मस्यौदामा समावेश गरिएको थियो । मानव सभ्यताको इतिहास बोकेको राउटे समुदायको पहिचान, मौलिकता र मानव अधिकारको संरक्षण गरी समतामूलक समाज निर्माण गर्ने लक्ष्य राउटे नीतिको मस्यौदामा छ । सामाजिक विकास मन्त्रालयले तयार पारेको मस्यौदा उपर विज्ञको राय सुन्नावका लागि काठमाडौँ विश्वविद्यालयमा पठाइएको थियो । तर मस्यौदाउपर राय सुन्नावपछि राउटे नीति निर्माण हुन सकेको छैन ।

नयाँ सहर आयोजनामा ढिलाइ नगर्न आग्रह

■ मिसन संवाददाता
रुकुमपश्चिम, १६ वैशाख

जिल्लाको चौरजहारीमा नयाँ सहर आयोजना अन्तर्गत भइरहेका कामहरू बारेमा अन्तरक्रिया गरिएको छ । आयोजना समन्वय कार्यालयका आयोजना निर्देशक मिलन आचार्य सहितको उपस्थितिमा सरोकारवालसँग अन्तरक्रिया गरिएको हो ।

चौरजहारी नगर विकास समिति र नयाँ सहर आयोजना कार्यालयले अघि सारेका आयोजना र अबको प्राथमिकताका विषयमा साक्षात्कार गरिएको नगरपालिकाका निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत शेरप्रसाद

ढकालले जानकारी दिए । उनका अनुसार नयाँ सहर आयोजना अन्तर्गका योजनाहरूको भौतिक र वित्तीय प्रगति, नगर विकास समितिको प्राथमिकताका सन्दर्भमा प्रस्तुतीकरण समेत गरिएको थियो ।

ढकालले नगर विकास समितिको काम, जग्गा एकीकरण आयोजना सम्पन्न गर्न गरेका कार्यहरू, समस्या र चौरजहारीलाई सुन्दर सहर बनाउन नगर विकास समितिको प्राथमिकताका विषयमा प्रस्तुतीकरण गरेका थिए । त्यसैगरी नयाँ सहर आयोजना कार्यालय चौरजहारीले सञ्चालन गरेको योजना, बजेट र प्रगतिका विषयमा नयाँ सहर आयोजना कार्यालय चौरजहारी प्रमुख

गौरी पण्डितले प्रस्तुतीकरण गरे । कार्यक्रममा सहभागीहरूले धारीगाउँ जग्गा एकीकरण आयोजना सम्पन्न गर्न ढिलाइ भएको भन्दै यथाशीघ्र बाँकी काम सम्पन्न गर्न आग्रह गरेका थिए । पर्याप्त बजेट विनियोजन गरी नगर विकास समितिले प्राथमिकताका साथ अघि सारेका आयोजनालाई सम्पन्न गर्नुपर्नेमा सहभागीको जोड छ ।

सहभागीहरूको जिज्ञासा र सुझावपछि कार्यक्रममा आयोजना निर्देशक मिलन आचार्यले नयाँ शहर आयोजना अन्तर्गतका योजना तथा कार्यक्रमले प्राथमिकता पाउने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे । अधुरा आयोजनलाई सम्पन्न गर्ने पहिलो प्राथमिकतामा राखेको उनले बताए ।

बाल स्वास्थ्य सूचकमा ताँजाकोट उत्कृष्ट

■ मिसन संवाददाता
सिमकोट, १६ वैशाख

जिल्लाको ताँजाकोट गाउँपालिका बाल स्वास्थ्य सूचकहरूमा कर्णाली प्रदेशका स्थानीय तहमध्ये उत्कृष्ट पालिका बनेको छ ।

बाल स्वास्थ्य सूचकहरूका क्षेत्रमा राम्रो कार्यसम्पदान गरेको कारण उत्कृष्ट अङ्कसहित पहिलो भएको हो ।

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको परिवार कल्याण महाशाखाले गत आर्थिक वर्षमा बाल स्वास्थ्यको लागि सफल राष्ट्रिय कार्यक्रम नवजात शिशु तथा बालरोगको अवस्थाका बारेमा गरेको तुलनात्मक अध्ययनबाट कर्णालीका ७९ वटा स्थानीय तहमध्ये सबैभन्दा बढी अङ्क प्राप्त गर्ने ताँजाकोट गाउँपालिकालाई सम्मान गरिएको छ ।

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय परिवार कल्याण महाशाखाका डा.रितेश अधिकारीका अनुसार ताँजाकोट गाउँपालिकाले १०८ शमलव २२ अङ्क प्राप्त गरेर कर्णालीकै उत्कृष्ट भएको हो । महाशाखाले ५ वर्षमुनिका बालबालिकाहरूलाई भन्नाड पखालाको उपचार,

जिङ्ग र ओअरएको प्रयोग र निमोनियाको उपचारमा एन्टिबायोटिकको प्रयोगसम्बन्धी तथ्याङ्कहरूको तुलनात्मक अध्ययन गरिएको थियो ।

महाशाखाले कार्यक्रमको आई.एम.एन.सि.आई. रजत जयन्ती २०८२ को अवसरमा पालिकालाई सम्मान गरेको हो । ताँजाकोट गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखाका संयोजक धनराज ढकालले विगतका दिनहरूमा पालिकाले गरेको बाल स्वास्थ्यसम्बन्धी कार्यक्रम सरकारले तोकेको समयमा सम्पन्न गरेकोले उत्कृष्ट घोषणा भएको बताए । तोकिए बमोजिमको बाल स्वास्थ्यका सूचकहरूमा सबै चरणहरू पूरा गरेपछि उत्कृष्ट पालिका बनेको हो ।

गाउँपालिकाको स्वास्थ्य शाखालाई स्वास्थ्य मन्त्रालयले कदरपत्रसहित पुरस्कार प्रदान गरेको छ ।

पालिकामा भएका बालबालिकाहरूको बाल स्वास्थ्यका लागि बालबालिका निरोगी हुनुमात्र नभई शारीरिक, मानसिक, संवेगात्मक र सामाजिक रूपमा तन्दुरुस्त अवस्था गर्न आफू मात्रै नभई स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत सबैको भूमिका उत्तिकै रहने ढकालले बताए ।

Rapti Sonari Rural Municipality Office Of The Rural Municipal Executive Abaiya, Banke Lumbini Province, Nepal

Invitation for Bids for the following works

Date of Publication: 2082/01/16

1. Office of Rapti Sonari Rural Municipiality, Banke invites bids from Nepalese eligible bidders for the procurement of Follwing Work.

S. N.	Contract ID Number	Description of Works	Estimated Amount, NRS (Excluding VAT, Contingency and PS)	Bid Security (NRs)	Feefor Bidding document (NRs)	Remarks
1.	RSRM/WORKS/081-82/25	Tinko Chhano Bhaeko Samudayik Bidhyalayama Shauchalaya Nirman Tatha Khanepani Bebasthapan Karyakram	12,66374.04	38000	1000	(SQ Hardcopy)

2. Bid mut be submitted to the office by electronic bidding through www.bolpatra.gov.np/egp is permitted and bid shall be submitted on or before 12:00 PM on 2082/01/30 SQ. Bid shall be opened on the same date at 12:30 PM. Eligible bidders may obtain further information from Rapti Sonari RM office and email: raptisonarimun@gmail.com

3. Bid Validity period is 45 days from the date of bid opening and Bid security validity period is 75 days from the date of bid opening for SQ.

4. Bidders should deposit the cost of bidding document in the project's account as specified below:

Bank Name	Revenue Account	Dharauti Account
Himalayan Bank Limited, Rapti Sonari Branch	05207540510024 (For Bid Fee)	05207540510014 (For Bid Security)

Note:
(As mentioned in clause 49ka of PPR 2064 clause 49ka, add more relevant information as per required)

Chief Administrative Officer

मैत्रीपूर्ण खेलका लागि प्रारम्भिक टोली घोषणा

मिसन संवाददाता

काठमाडौं, १६ वैशाख

जुन महिनाको पहिलो साता हङकङविस्फोटको मैत्रीपूर्ण खेल र एएफसी एसियन कप छनौटतर्फ लाओस विस्फोटको खेलका लागि नेपाली राष्ट्रिय पुरुष फुटबल टोलीको प्रारम्भिक टोली घोषणा गरिएको छ।

मुख्य प्रशिक्षक म्याट रोसले सोमबार ३० सदस्यीय प्रारम्भिक टोली घोषणा गरेका हुन्। स्मरण रहोस्, नेपालले जुन ५ तारीखका दिन हङकङसँग अन्तर्राष्ट्रिय मैत्रीपूर्ण फुटबल म्याच खेल्दैछ भने १० जुनका लागि एसियन कप छनौटतर्फ लाओससँग अवे म्याच खेल्ने कार्यक्रम छ।

जसमध्ये गोलरक्षकहरूमा बिशाल सुनार, दिप कार्की र किरन चेम्जोङ रहेका छन्।

अभिषेक लिम्बु, अमृत श्रेष्ठ, अनन्त तामाङ, अन्जन बिष्ट, अन्जल श्रेष्ठ, एरिक बिष्ट, आयुष घलान, बिमल पाण्डे, जिलेस्पी जंग कार्की र कृतिष

रत्न छुन्जु रहेका छन्। यसैगरी, कुलदिप कार्की, कुशल देउवा, लाकेन लिम्बु, मणि कुमार लामा, मनिष डाँगी, निराजन धामी, रोहन कार्की, रोहित

चन्द, सनिष श्रेष्ठ, सन्तोष खत्री, सुजनराज गौतम, सुदिप गुरुङ, सुमन श्रेष्ठ, सुमित श्रेष्ठ, सुरज जिउ ठकुरी, सुवास बम ठकुरी र योगेश गुरुङ रहेका छन्।

एसियाली सिनियर करातेका लागि १२ खेलाडी छनोट

मिसन संवाददाता

काठमाडौं, १६ वैशाख

एकेए एसियाली सिनियर कराते च्याम्पियनसिपको २१ औं संस्करणका लागि नेपालबाट १२ खेलाडी छनोट भएका छन्। ७ पुरुष र ५ महिला गरी १२ खेलाडी छनोट भएको कराते प्रशिक्षक कुशल श्रेष्ठले जनाएका छन्। २० औं संस्करणमा ऐतिहासिक रजत पदक जितेको कराते स्टार एरिका गुरुङसहित खेलाडीहरू छनोट भएका छन्। नेपाल कराते महासंघले सातदोबाटोस्थित कराते हलमा आइतबार आयोजना गरेको छनोट प्रतियोगिताबाट खेलाडी छनोट भएका हुन्। पुरुषको ५५ केजीमुनि साजन मोक्तान, ६० केजीमुनि मिनबहादुर तामाङ, ६७ केजीमुनि सन्तोष श्रेष्ठ, ७५ केजीमुनि शिबु ओङ, ८४ केजीमुनि मोहम्मद शेखु आलम, ८४ केजीमाथि तेन्जिङ शेर्पा र एकल कातामा सोनिम मानन्धर छनोट भए। यस्तै महिला एकल कातामा सानुमाया

थिङ, ५० केजीमुनि अन्जली महर्जन, ५५ केजीमुनि सविना श्रेष्ठ, ६१ केजीमुनि निरूपमा तामाङ र ६८ केजीमाथि एरिका गुरुङ छानिए। एरिकाले गत वर्ष सेप्टेम्बरमा चीनमा भएको २०औं एसियाली कराते च्याम्पियनसिपमा रजत पदक जितेकी

थिङ्ग। छनोट प्रतियोगितामा विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगिताका स्वर्ण विजेता खेलाडीले सहभागिता जनाएको प्रशिक्षक श्रेष्ठले जानकारी गराए। एसियाली कराते उन्जेकिस्तानको तास्केन्टमा आगामी मे २३ देखि २५ तारिखसम्म हुनेछ।

आजदेखि राष्ट्रिय हक्की प्रतियोगिता

मिसन संवाददाता,

काठमाडौं, १६ वैशाख

नेपाल हक्की संघको आयोजनामा राष्ट्रिय पुरुष तथा महिला हक्की प्रतियोगिता वैशाख १७ गतेदेखि हुने भएको छ। वैशाख १७ देखि २६ गतेसम्म राष्ट्रिय पुरुष हक्की तथा वैशाख १८ देखि २६ गतेसम्म राष्ट्रिय महिला हक्की प्रतियोगिता सुरु हुन लागेको हो।

आयोजक संघको महासचिव सुवर्ण श्रेष्ठका अनुसार खेलहरू ललितपुरको च्यासल फुटबल मैदानमा हुनेछ। पुरुषमा आठ तथा महिलामा चार समूहले प्रतिस्पर्धा

गर्नेछन्। पुरुषमा मधेश, कर्णाली, गण्डकी, कोशी र बागमती प्रदेश, नेपाल पुलिस क्लब, नेपाल आर्मी र एपीएफ क्लब सहभागी हुनेछन्। एपीएफ हक्कीमा नयाँ समूह रहेको आयोजकले जनाएको छ। पुरुषमा सहभागीलाई दुई समूहमा विभाजन गरिएको छ। प्रतियोगिता लिग कम नकआउट आधारमा हुने महासचिव श्रेष्ठले जानकारी दिए।

महिलातर्फ गण्डकी, मधेश र बागमती प्रदेश तथा नेपाल आर्मीले राउन्ड रोविन लिगका आधारमा प्रतिस्पर्धा गर्नेछन्। राउन्ड रोविन लिगपछि शीर्ष दुई स्थानमा रहने समूहबीच उपाधिका

लागि प्रतिस्पर्धा हुनेछ। पुरुष तथा महिला दुवै प्रतियोगितामा शीर्ष तीन स्थान हात पार्ने समूहले क्रमशः रु ७५ हजार, रु ५० हजार र रु २५ हजार पुरस्कार प्राप्त गर्नेछन्।

विधागततर्फ उत्कृष्ट हुने खेलाडीलाई जनही रु पाँच हजार पुरस्कार प्रदान गरिने महासचिव श्रेष्ठले जानकारी दिए। प्रत्येक खेलको प्लेयर अफ द म्याचलाई रु दुई हजारबाट पुरस्कृत गरिनेछ। राष्ट्रिय पुरुष हक्की प्रतियोगिता सञ्चालन गर्न करिब रु ३५ लाख र महिलाका लागि रु २५ लाख खर्च हुने आयोजकले जनाएको छ। रासस

मिसन संवाददाता

हेटौँडा, १६ वैशाख

मकवानपुरको हेटौँडामा पहिलो पटक मकवानपुर महिला राष्ट्रिय गोल्डकप फुटबल

प्रतियोगिता आयोजना हुने भएको छ। मकवानपुर जिल्ला फुटबल संघले नियमित गर्दै आएको स्थानीय तह सहिद स्मृति गोल्डकप अन्तर्गत सातौं चरणमा आईपुग्दा महिला

गोल्डकपको आयोजना गर्न लागेको हो। मंगलबार हेटौँडामा पत्रकार सम्मेलनको आयोजना गरि संघले वैशाख १९ गतेबाट प्रतियोगिताको आयोजना गर्न लागेको जनाएको छ।

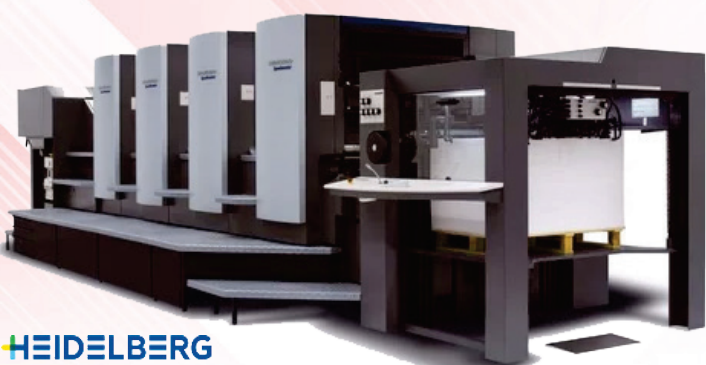
प्रतियोगिताको तयारी पूरा भएको जनाउँदै एन्फा केन्द्रीय सदस्य एवम् मकवानपुर फुटबल संघका अध्यक्ष टिकाराम लामाले महिला गोल्डकपले देशभर महिला फुटबललाई उत्साह थप्ने विश्वास व्यक्त गरे।

हेटौँडा-६ स्थिर गौरीटार रंगशालामा सञ्चालन हुने प्रतियोगितामा ३ विभागीय टोली र ५ वटा जिल्ला क्लबकल सहभागी रहने संघका मकवानपुर महासचिव छवि सुवेदीले बताए। प्रतियोगितामा एपीएफ, नेपाल पुलिस क्लब र त्रिभुवन आर्मी फुटबल क्लब, आयोजक

मकवानपुर, चितवन, सर्लाही, रौतहट र बाराले प्रतिस्पर्धा गर्नेछन्। प्रतियोगिताको विजेताले ५ लाख र दोस्रो टोलीले ३ लाख रूपैयाँ प्राप्त गर्नेछन् भने प्रतियोगिताको सर्वोत्कृष्ट खेलाडीलाई स्कुटर दिइनेछ।

प्रत्येक खेलको प्लेयर अफ द म्याचले १० हजार रूपैयाँ पाउनेछन्। विधागत उत्कृष्ट खेलाडीले समान २५ हजार रूपैयाँ पाउने छन्। प्रतियोगिता संचालनको लागि ६१ लाख रूपैयाँ खर्च हुने अनुमान आयोजकले गरेको छ।

अतः, तथ्य, ताजा घटना एवम् अमसामयिक, ज्ञानवर्धक जानकारीकालागि मिसन टुडे राष्ट्रिय दैनिक खोजी-खोजी पढौं।
साथै
आफ्नो सहित्यिक रचना यस पत्रिकामा प्रकाशित गर्न चाहनुहुन्छ भने
9858023069, 9844801066 मा सम्पर्क गर्नुहोस्।

HEIDELBERG

उत्कृष्ट डिजाईन र गुणस्तरिय छपाई

अब कोहलपुरमै

टेबल र स्पाइरल क्यालेण्डर

मिसन अफसेट प्रेस

कोहलपुर-११, बाँके

081-540368, 9858023069, 9858040368, 9858065141 missiongroup67@gmail.com, binodkhp@gmail.com

मिसन टुडे राष्ट्रिय दैनिकका लागि प्रकाशक/सम्पादक: बिनोद पौडेल। कार्यकारी सम्पादक: कृष्ण ओली। कर्पोरेट कार्यालय: काठमाडौं-१३, सेतोपुल। प्रादेशिक कार्यालय: वीरेन्द्रनगर सुर्खेत। धनगढी कैलाली र लुम्बिनी दाङ। गण्डकी पोखरा शाखा कार्यालय: गुलरिया तथा बाँसगढी, बर्दिया र रुपन्देही बुटवल। प्रधान कार्यालय: कोहलपुर-११, बाँके। फोन: ०८१-५४१००८, ९८५८०२३०६९। मुद्रण: मिसन अफसेट प्रेस, कोहलपुर (बाँके)